

Dokument nr. I.

(1917)

Trykt efter foranstaltning av protokolkomiteen.

Angaaende fiskeavtalen og kobberavtalen.

I

Fiskeavtalen av 5te august 1916.

1. Den Kgl. Norske Regjering vil straks forby utførsel fra Norge av al slags fisk, fiskeolje og andre fiskeprodukter (undtagen fiskehermetik av den slags, som almindelig nedlægges og er i vanlig pakning i de tilfælder, hvor eksporten er i overensstemmelse med kgl. resol. av 4de juli 1916).
2. Straks efter at denne overenskomst er blit undertegnet skal der bli optat en fortegnelse over de i Norge værende beholdninger av alslags fisk, fiskeolje og fiskeprodukter, hvilken fortegnelse blir at kontrollere av vedkommende myndigheter. Certifikater fra vedkommende kompetente lokalmyndighet angaaende størrelsen av saadanne beholdninger skal gives til alle kjøbmænd eller andre personer, som har beholdninger av fisk eller fiskeprodukter, og det skal tillates ham at eksportere de nævnte kvantiteter mot at fremvise eller at deponere hos vedkommende myndighet det foran nævnte certifikat, som skal paategnes av den myndighet, som gir utførsels-tilladelsen med angivelse av den mængde, som tillates eksportert ved

den givne tilladelse. Han skal ogsaa fremlægge en deklaration gaaende ut paa, at der ved eksporten av saadan fisk, fiskeolje og fiskeprodukter, ikke sker nogen krænkelse av nogen avtale avsluttet med nogen angaaende tilveiebringelsen av utrustning, som er anvendt til fangsten, nedlægningen eller præparationen av fisken, fiskeoljen eller fiskeprodukterne.

3. Det i artikel 1 nævnte eksportforbud skal forbli i kraft til krigens avslutning. Skulde der imidlertid ophøre at være kjøpere i Norge for nogen bestemt slags fisk, fiskeolje eller fiskeprodukter, kan eksportforbudet ophæves for denne slags fisk, og kun for denne slags, nemlig:

A. Sild, fersk og saltet,

B. Vaat saltet fisk

C. Tør » »

D. Tørfisk

E. Torskeolje

F. Sildeolje

G. Sælolje

H. Rogn

I. Silde- og fiskemel.

} av den slags som er omhandlet i den vedheftede liste over maksimumspriser.

Ophævelsen av noget saadant forbud skal ikke gjøre det lovlig, at der finder sted eksport i strid med nogen tidligere given erklæring.

4. Hans Britanniske Majestæts Regjering eller de av denne opnævnte personer vil være beredt til at kjøpe al fisk, fiskeolje og andre fiskeprodukter, som ikke behøves til Norges eget bruk til priser, som straks skal bli fastsat ved overenskomst med representanter for fiskerieringen. Saadanne priser skal forbli gjældende under krigen.

Norges eget forbruk vil forsaavidt angaar denne overenskomst bli beregnet til en saadan procentdel av den virkelige fangst eller produktion av de under hver av kategorierne i artikkel 3 nævnte arter, som herefter bestemmes av Den Kgl. Norske Regjering.

5. Hans Britanniske Majestæts Regjering kan med 4 ukers varsel opføre at kjøpe nogen av ovennævnte slags fisk, fiskeolje eller fiskeprodukter. Med hensyn til sild er det Hans Britanniske Majestæts Regjeringens hensigt at fortsætte at kjøpe op til ialfald 31te december 1916, forutsat at Hans Majestæts regjering kjøp, i henhold til denne avtale, ikke i værdi skal overstige 80 pct. av den kredit, som av Hans Britanniske Majestæts Regjering er ordnet i Norge.

6. Hans Britanniske Majestæts Regjering vil gi eksporttilladelser og vil lette eksporten av kul, olje og utrustning for fiskerne gjennom norske importforeninger eller andre importører og, under hensyn til Storbritanniens og dets alliertes behov, gjøre sit bedste for at sikre, at den mængde kul, olje og utrustning for fiskerne, som saaledes eksporteres, blir tilstrækkelig for fiskernes behov (under forutsætning av, at de nødvendige deklarasjoner gives).

7. Hans Britanniske Majestæts Regjering er villig til, om nødvendig, at revidere gjældende deklarasjoner angaaende de av den kontrollerte tilførsler av utrustning for fiskeindustrien. Den Konge-

lige Norske Regjering er villig til at gaa ind paa, at erklæringer, som skal gives av importforeninger og disses kjøpere, indeholder bestemmelser, som vil hindre, at nogen av den til fiskerne bestemte utrustning fra eller som er kontrollert av Storbritannien, deri indbefattet olje etc., direkte eller indirekte blir brukt til fordel for fiendtlige lande.

8. Før end noget av utrustningen fordeles skal importforeningerne erholde fra hver mottager en skriftlig erklæring gaaende ut paa, at al saadan utrustning, importert med billigelse av eller med utførselstilladelse git av Hans Britanniske Majestæts Regjering, utelukkende vil bli brukt av ham selv. Erklæringen skal ogsaa indeholde saadanne betingelser forøvrig, som maatte bli arrangert i overensstemmelse med den form for erklæring, som man enes om i henhold til artikkel 7.

9. Foreningerne eller importørerne vil kun fordele saadanne mængder av utrustning, som øieblikkelig behøves for at fuldføre den paatænkte reise eller for ikke mere end 1 maanedes behov. I tilfælde av, at dette arrangement skulde bli ophævet, vil foreningerne eller importørerne gaa ind paa ikke at avgi til nogen person nogen utrustning uten skriftlig samtykke fra Hans Britanniske Majestæts Regjering eller dennes opnævnte agent.

10. Betaling for al indkjøpt fisk og fiskeprodukter skal erlægges den 1ste og 15de i hver maaned for al fisk, som er levert og godtat av inspektører, paa følgende maate:

Fisk etc. levert og godkjendt av inspektører fra den 1ste til den 15de i hver maaned skal betales den 1ste i den følgende maaned.

Fisk etc. levert og godkjendt av inspektører mellom 16de og de sidste dage i hver maaned skal betales den 15de i den følgende maaned. I alle tilfælde skal betaling ske i kroner i Norge.

11. Denne avtale er avhengig av, at tilstrækkelig kredit blir ordnet i Norge.
12. Uten hensyn til det utførselsforbud, som blir at utfærdige i henhold til artikkel 1 og under hensyn til de i artikkel 2 indeholdte bestemmelser er man med hensyn til dispensationer fra forbudet enig om følgende:
- Dispensationer kan gives av Den Kgl. Norske Regjering for eksport til hvilket som helst land den maatte godkjende, men altid under hensyn til betingelserne i artikkel 13. Saadanne dispensationer skal begrænses til mængder, som ikke overskrider 15 pct. av den stedfundne fangst og (eller) av de produkter, som er omtalt i artikkel 3.
 - Med hensyn til det overskytende av saadan fangst og (eller) av produkter skal dispensationer, forsaavidt varerne er kjøpt av eller paa vegne av Hans Britanniske Majestæts Regjering i overensstemmelse med artikkel 4, bli git av Den Kgl. Norske Regjering paa ansøking. Disse dispensationer skal bli tilstaat uten betingelser uten i tilfælder Den Kgl. Norske Regjering er paa det rene med, at indvilgelsen av dispensationen vilde medføre et brudd paa avgiven erklæring. I saadanne tilfælder kan Den Kgl. Norske Regjering anvende den fremgangsmaate, som er omhandlet i artikkel 13 (mutatis mutandis) (like for like).
 - Ingen andre dispensationer skal gives.
13. Med hensyn til fisk, fiskeolje og fiskeprodukter, der omfattes av de i ovenstaaende passus 12 omhandlede 15 pct., vil der ikke bli indrømmet dispensation før eksportøren har indgit til vedkommende ministerium erklæringer gaaende ut paa:
- at den, som nedlægger eller fabrikerer fiskeprodukter garanterer, at der ved nedlægning eller tilberedning av fisk eller ved fabrikation av

produkterne ikke er blitt anvendt stoffe, som er blitt anskaffet fra England eller hvis import er underlagt Storbritanniens kontrol;

- at den, der enten har nedlagt vedkommende fiskefangst eller fabrikeret fiskeprodukter, har kjøpt fisken fra fiskere, hvis navne og adresser maa bli specificert og at han fra disse har utvirket garantier gaaende ut paa, at der under vedkommende fiske ikke har været anvendt kul, olje, utrustning eller proviant, som var anskaffet fra Storbritannien eller hvis import er underkastet Storbritanniens kontrol.

Eksportøren maa utvirke fra den der har nedlagt fisken eller fabrikeret fiskeprodukter og deponere i vedkommende ministerium certifikater, som dækker de ovennævnte klausuler a. og b. Eksportøren maa ogsaa deponere i vedkommende ministerium et pengebeløp svarende til den pris, som har været eller vil bli betalt ham eller en betryggende bankgaranti for et tilsvarende beløp og saadant depositum eller garanti skal bero i ministeriet i mindst 30 dage, at regne fra datoen for indsendelsen av ansøkingen om eksporttilladelse. Dersom ministeriet skulde finde, at erklæringerne var falske, vil det pengebeløp, som det stillede depositum eller garantien utgjør, bli forbrudt, hvortil der vil bli idømt saadan straf, som er bestemt i loven. De forbrudte pengesummer vil bli anvendt i barmhjertig øiemed efter Den Kgl. Norske Regjeringens bestemmelse.

14. Den Kgl. Norske Regjering skal fastsette maksimumspriser for de forskjellige slags fisk, fiskeolje og fiskeprodukter, som omhandles i nærværende arrangement. Disse priser skal ikke være høiere end de priser, der er avtalt mellem Hans Britanniske Majestæts Regjering og repræsentanter for fiskerierne, og som er opgit i vedlagte spesifikationer A og B.

15. Hans Britanniske Majestæts Regjering skal ikke være forpligtet til at kjøpe fisk, fiskeolje eller fiskeprodukter til høiere priser end de, der blir fastsat i henhold til ovenstaaende klausul. Saalænge Hans Britanniske Majestæts Regjering er villig til at betale disse priser (bestemt i overensstemmelse med nærværende arrangement og med de vedlagte spesifikationer) for hvilken-somhelst av de forskjellige slags fisk, fiskeolje og fiskeprodukter i god kondisjon som tilbydes nævnte regjering, skal eksportforbudet paa samme forbli i kraft.
16. Hans Britanniske Majestæts Regjering vil kunne negte at motta fersk fisk, men saalænge den er villig til at akseptere og kjøpe samme slags fisk, saltet eller tørret, skal forbudet mot utførsel av denne slags fisk, fersk, saltet eller tørret, forbli i kraft.
17. Alle spørsmål angaaende kvaliteten av tilbudt fisk eller fiskeprodukter skal bli indbragt til voldgift for den offentlige «vraker».
18. Den Kgl. Norske Regjering vil straks avskaffe alle de ved kgl. resol. paalagte eksportavgifter paa fisk, fiskeolje og andre fiskeprodukter, som siden krigens begyndelse maatte være paalagt i provianteringsøiemed og garanterer, at ingen saadan avgift eller nogen anden eksportavgift for fremtiden vil bli paalagt fisk, fiskeolje og andre fiskeprodukter, som allerede maatte være kjøpt eller for fremtiden maatte bli kjøpt i henhold til nærværende arrangement.
19. Det er avtalt, at fiskere, som har anskaffet sig utrustning til fiskeri i henhold til utførselstilladelse fra Hans Britanniske Majestæts Regjering eller under dennes kontrol, ikke skal avhænde sin fisk paa sjøen eller losse samme i noget andet land end Norge undtagen i den utstrækning, som man maatte bli enig om forsaavidt angaar den islandske fiskefangst.
20. Den Kgl. Norske Regjering vil anvise visse havne hvorfra alene eksporten av fisk, fiskeolje og fiskeprodukter vil kunne finde sted.
21. Hans Britanniske Majestæts Regjering vil kunne utvælge hvilken person, personer eller korporationer den vil for at handle som dens repræsentanter i forbindelse med alle saker som henhører under dette arrangement.
22. Dersom den Norske Regjering efter et tidsrum av 6 maaneder at regne fra datoen for dette arrangements underskrift, ønsker at dette ophører, vil den kunne gi skriftlig meddelelse til H. B. M.'s legation i Kristiania om denne sin hensigt og hvis saadan meddelelse gives, vil arrangementet ophøre at være i kraft efter et tidsrum av 3 maaneder at regne fra datoen for den nævnte meddelelse. Men et saadant ophør av arrangementet skal under ingen omstændighet berøre nogen ret, som maatte ha været erhvervet under samme ved dets ophør og vil ikke kunne betragtes saaledes, at det tillater utførsel av fisk, fiskeolje og fiskeprodukter til bestemmelsessteder, som vilde være i strid med de allerede givne erklæringer eller formindske Hans Britanniske Majestæts Regjeringens ret til at eksportere partier, som denne før arrangementets ophør maatte ha kjøpt for hvilken-somhelst bestemmelse og fri for al utførselsavgift.
23. Intet i dette arrangement skal berøre de rettigheter, som er git for eksporten av fisk til Rusland i henhold til den Norske handelslov av 1907 (§ 29 c) eller gripe ind i detaljalgene av fersk fisk i grænsedistrikterne til Rusland og Sverige i kvantiteter, som ikke overstiger gjennemsnittet av saadanne salg i aarene 1913, 1914 og 1915.

Kristiania, 5te august 1916.

II.

Kobberavtalen av 28de og 30te august 1916.

Den norske regjering er villig til paa nedenanførte betingelser at utstede eksportforbud for

kobber

kobbermalm

kobberholdig svovlkis

kobberholdig kisavbrand.

Regjeringen er villig hertil, idet der forutsættes, at dispensationer for dette eksportforbud vil bli git for eksport til krigførende lande, paa betingelse av, at Norge inden 60 dage fra utførselsdatoen fra disse lande eller med dem som mellemlid mottar samme kobbermengde i form av kobbervarer eller varer, som inneholder kobber med fradrag av 5 % spild ved raffinering eller forarbeidelse, og til Sverige, Danmark og Holland paa den maate, at disse lande til eget forbruk faar et kvantum, som ikke overskrider, hvad de i de sidste aar har importert til eget bruk. Forsaavidt kobberholdig svovlkis angaar skal disse kvanta ikke overskride

for Sverige 110 000 ton pr. aar

og for Danmark 20 000 ton pr. aar,

idet disse kvanta omtrent utgjør gjennomsnittseksporten av denne vare fra Norge til nævnte lande i aarene 1912—1915. Skulde den norske regjering finde, at der er behov for at eksportere til nævnte lande større kvanta end her angit, skal den norske regjering henvende sig til den britiske regjering i saken, og denne vil da være villig til, efter behørig overveielse av de grunde og talopgaver, som den norske regjering fremkommer med, at behandle forslagene paa gunstigste maate.

Det forutsættes, at den norske regjering vil være villig til uforbeholdent og til enhver tid at gi Hans Britanniske Majestæts regjering opgave over eksporten til alle lande i henhold til denne overenskomst.

Alt kobber og svovlkis, som skibes til Danmark, skal konsignereres kun til personer, som opnaar garanti fra den danske Forening; alt kobber og svovlkis, som skibes til Holland, skal konsignereres kun til den Neder-

landske Oversea Trust. Av hensyn til den industrielle samvirken mellem de skandinaviske riker skal det staa Danmark frit at utføre til Norge og Sverige den kisavbrand, som utvindes av den fra Norge importerte svovlkis, og det skal staa Sverige frit at eksportere til Norge produkter, som faaes av svovlkis eller kisavbrand av norsk opprindelse.

Ovennævnte eksportforbud skal utstedes paa følgende betingelser:

1. Den britiske regjering skal, saavidt militære krav tillater det, ikke legge hindringer iveien for import til Norge av indtil 8 000 ton pr. aar av kobber og kobbervarer til landets eget behov i bytte mot eksportert norsk kobber og kobbermateriel. Skulde det efter 6 maaneders erfaring forutsees, at Norges virkelige behov faktisk vil overskride dette kvantum, vil Hans Britanniske Majestæts regjering være villig til at opta til vennskabelig overveielse ethvert argument, som den norske regjering maatte ønske at fremføre til støtte for denne opfatning, og den vil træffe saadanne forføyninger, som maatte være mulige, under behørig hensyntagen til den militære og politiske situation, for at hindre, at norsk industri lider under kobbermangel.

I tilfælde av, at leverancen fra norske gruber av en eller anden skjellig grund, saasom streik, vandmangel etc., skulde bli utilstrækkelig til byttebehovet, saa vil Hans Britanniske Majestæts regjering, for at opveie det, som man kommer tilkort, lette importen, indtil der ialt er importert 8 000 ton pr. aar som ovenfor nævnt.

I betragtning av, at kobberimporten fra Amerika til Norge har været stanset i flere maaneder, og at de norske bergverker har git mindre utbytte paa grund av streiken, vil den britiske regjering ikke gjøre nogen indvending mot, at Norge umiddelbart efter utstedelsen av ovennævnte eksportforbud, importerer indtil 3 000 ton kobber og kobberprodukter, uten hensyn til den kobber-

mængde, som Norge paa den tid maatte være istand til at levere i bytte.

Den britiske regjering har intet at indvende mot eksport til Sverige fra Norge av gjennemsnittlig 200 ton elektrolytisk kobber pr. maaned til forarbeidelse i Sverige, forutsat, at saadan forarbeidelse ikke kan utføres i Norge og forutsat, at de forarbeidede varer sendes tilbake til Norge inden 60 dage efter utførselsdatoen og inneholder samme mængde kobber som det eksporterte minus 5 % spild.

2. Saavidt militære krav tillater det, skal Hans Britanniske Majestæts regjering ikke lægge nogen hindringer iveien for tilførslen til norske kobberverk og kisgruber av saadanne stoffe, som kræves til deres egne verker og som ikke produceres i Norge, idet den dog forbeholder sig — som en bilighet overfor andre norske forbrukere — at underkaste tilførselen av enkelte varer saadanne indskrænkninger eller betingelser, som maatte bli paalagt andre norske forbrukere.

3. Storbritannien skal fra Norge motta indtil 8 000 ton kobber, som de norske myndigheter i henhold til ovennævnte regler kan gi dispensation for, i form av bessemer kobber, kobbermalm, kobberholdig svovlkis og kobberholdig kisavbrand, til en pris, som den norske eksportør og den britiske importør skal komme overens om. Det forutsættes dog, at dette kvantum kan forhøies overensstemmende med bestemmelserne i 1ste avsnit.

4. For hver ton norsk svovlkis, som skibes til Holland og konsignerer til den nederlandske Oversea Trust vil den britiske regjering forpligte sig til ikke at gjøre noget

indgrep i den fri passage fra Rotterdam til Norge av en ton jern eller staal til de norske skibsverfter og de norske mekaniske verksteder, forutsat at dette jern eller staal ikke kan skaffes fra Storbritannien.

Det kontor, som allerede er opprettet for at lette kobberutvekslingen med Tyskland, skal utvides til ogsaa at behandle de bytteforbindelser med andre lande, som der sigtes til i nærværende memorandum. Kontoret skal periodisk holde Hans Britanniske Majestæts legation underrettet om alt kobber, som eksporteres fra Norge i utvekslingsøiemed og skal indberette enhver unkladelse av at sende tilbake forarbeidede varer inden de fastsatte 60 dage.

I betragtning av, at den britiske regjering saa snart som mulig indrømmer eksporttilladelse eller skibningstilladelse for kobber eller kobberholdige varer, indtil en vekt av 3 000 ton kobber, inden den norske regjering er istand til at eksportere til Storbritannien den tilsvarende mængde kobber, kobbermalm, kobberholdig svovlkis eller kobberholdig kisavbrand, som kunde kræves i henhold til overenskomsten, saa vil den norske regjering gi den britiske regjering en forkjøpsret (a first call) til alle lagre og al produktion av svovlkis i Norge, indtil der i form av svovlkis er eksportert til Storbritannien den kobbermængde, som behøves som vederlag for de ovennævnte 3 000 ton — alt under forutsætning av, at Norges eget behov dækkes og at eksporten til Sverige, Danmark og Holland kan fortsætte overensstemmende med de i overenskomsten nævnte bestemmelser herom.